

Det humanistiske fakultet

Handlingsplan

for

forskningsinfrastruktur

Vedtatt i fakultetsstyremøte 03.09.19

Forskningsinfrastruktur for Det Humanistiske fakultet

HF's forskningsinfrastruktur består av blant annet bøker, databaser, arkiv, samlinger og laboratoriefasiliteter, samt teknologi og organisering som muliggjør bruk i forskning og undervisning. Videre er samarbeidet om og med felles infrastruktureressurser som Det norske institutt i Athen og Universitetssenteret i Paris viktige for flere av fagområdene innen humaniora. Mye av forskningsinfrastrukturen ligger utenfor HF's og UiB's rammer, og dette fungerer godt. Bibliotek, arkiv og samlinger utenfor UiB er også viktige samarbeidspartnere for forskere ved Det humanistiske fakultet.

Dette er en handlingsplan for felles og større forskningsinfrastruktur for HF. Som felles og større forskningsinfrastruktur for forskerne ved HF regnes de fysiske og digitale arkivene og samlingene som finnes ved HF og ved UB. HF ønsker at UB på sikt skal forvalte denne forskningsinfrastrukturen i tett samarbeid med fagmiljøene og tilby et fysisk møtested for brukere fra ulike målgrupper.

Forskningsinfrastrukturen for HF innbefatter mange komplekse og forskjelligartede samlinger, blant annet CLARINO, INESS, Wittgensteinarkivet, Ludvig Holbergs Skrifter, Norrønt arkiv (Menota), Målføresamlinga, Stadnamnsamlinga, Teaterarkivet, Etno-Folkloristisk arkiv, Sudan-samlingene, ASK, ELMCIP, ISLEX, Billedsamlingen, Manuskript- og librarsamlingen, Språksamlingene, Skeivt arkiv og Faghistorisk arkiv, med tilhørende teknisk infrastruktur. Forskningsinfrastrukturen er ikke bare viktig for forskning, formidling og undervisning innen humaniora. Deler av den brukes også av offentlig forvaltning, skoleverket og allmennheten.

Hovedmål

Det humanistiske fakultet skal ha en felles og større forskningsinfrastruktur som bidrar til forskning og undervisning av høy kvalitet, og for å realisere UiBs strategiske mål innenfor fakultetets fagområder.

For å oppnå dette skal Det humanistiske fakultet:

- A. sikre samlinger og arkiv og felles stor forskningsinfrastruktur
- B. tilgjengeliggjøre og synliggjøre felles større forskningsinfrastruktur
- C. aktivt gjøre bruk av forskningsinfrastruktur i forskerutdanning og undervisning
- D. aktivt gjøre bruk av forskningsinfrastruktur i samarbeid med eksterne partnere

Hovedmål A: HF skal sikre samlinger og arkiv og felles stor forskningsinfrastruktur

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Delmål 1: Sikre arkiv og samlinger fysisk	Etter behov og prioritering, plassere arkiv og samlinger som i dag ligger ved instituttene, i egnede lokaler	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Utarbeide retningslinjer for sikring av enkeltforskeres arkiv	Instituttene og UB	2019-2020
Delmål 2: Sikre, vedlikeholde og drifte eksisterende arkiv og samlinger digitalt	Utarbeide og vedta langsiktig plan for katalogisering og digitalisering	Fakultetsledelsen og UB	2020
	Følge opp plan for katalogisering og digitalisering	Fakultetsledelsen og UB	2020-2022
	Utarbeide og vedta langsiktig plan for vedlikehold og videreutvikling av digitale samlinger	Fakultetsledelsen og UB	2020
	Følge opp plan for vedlikehold og videreutvikling av digitale samlinger	Fakultetsledelsen og UB	2020-2022
	Inngå avtale med UB om permanent og nærmere samarbeid om daglig drift og teknisk støtte til digitale arkiv og samlinger, i samarbeid med UiB-ledelsen	Fakultetsledelsen og UB	I løpet av 2020
	Arbeide for å styrke samlingenes bibliotekfaglige stillingsressurser	UB og fakultetsledelsen	Hele perioden
	Avsette ressurser for videreutvikling av samlinger man ønsker å satse på, eventuelt stoppe videre innsamling og utvikling	Instituttene og fakultetsledelsen	Hele perioden
	Arbeide for langsiktig grunnfinansiering fra UiB sentralt	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
Delmål 3: Videreutvikle og etablere felles stor forskningsinfrastruktur for humaniora ved UiB	Etablere partnerskap med nasjonale aktører for utviklingen (f.eks. Nasjonalbiblioteket, UNIT)	Fakultetsledelsen og UB	2020-2022
	Bidra til å utvikle et system som gir uttelling for dokumentert bruk av forskningsinfrastruktur	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
	Sikre finansiering og utvikling av ny forskningsinfrastruktur <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette å søke midler fra NFR, EU og andre eksterne kilder • Arbeide for langsiktig grunnfinansiering fra UiB sentralt 	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
Delmål 4: Kartlegge ansvars- og eierforhold	Etablere en egnet styringsstruktur med modell som sikrer faglig representasjon	Fakultetsledelsen og UB	I løpet av 2019

Hovedmål B: HFes forskningsinfrastruktur skal være synlig og tilgjengelig

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Delmål 1: Tilgjengeliggjøre forskningsinfrastrukturen i størst mulig grad på basis av åpne internasjonale standarder	Sikre bruk av internasjonale standarder for data, metadata programvare og grensesnitt	Instituttene og UB	Hele perioden
	Etter behov arbeide for å tilby dynamisk og interaktiv bruk av forskningsinfrastrukturen	Instituttene og UB	Hele perioden
Delmål 2: Sikre synliggjøring av forskningsinfrastrukturen	Sørge for at forskningsinfrastrukturen er synlig og lett tilgjengelig på relevante nettsider og i andre informasjonskanaler	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Skreddersy informasjon mot potensielle eksterne brukere som offentlig forvaltning, skoleverk og allmennheten	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Utrede muligheten for en DigHumlab som formidler infrastrukturtilbudet, gir råd og støtte til fagmiljøene og fanger opp utviklingsbehov	Fakultetsledelsen og UB	Avklares
Delmål 3: Sikre at forskningsinfrastrukturen har systemer for håndtering av data	Bidra til utvikling av planer og retningslinjer for tilgang til og bruk av data i samsvar med gjeldende regelverk i samarbeid med UiB-ledelsen	Fakultetsledelsen og UB	Avklares
	Påse at det ved UiB finnes nødvendig juridisk kompetanse til å forvalte HFes forskningsinfrastruktur	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
Delmål 4: Sikre og avtalefeste entydige retningslinjer for drift av forskningsinfrastruktur	Implementere UiBs retningslinjer for drift av forskningsinfrastruktur	Fakultetsledelsen og UB	Innen utgangen av 2020
	Sikre at UiBs fellesmodeller for budsjett, brukerbetaling, prisstruktur og kapasitetsvurdering, booking, fakturering m.v. tilpasses HFes behov	Fakultetsledelsen og UB	Innen utgangen av 2020

Hovedmål C: HF skal aktivt gjøre bruk av forskningsinfrastruktur i forskerutdanning og undervisning

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Delmål 1: Øke aktiv bruk av forskningsinfrastruktur i undervisning på alle nivåer	Utvikle en plattform som gjør forskningsinfrastrukturen lett tilgjengelig og attraktiv for forskere og studenter	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Etablere fagnære fysiske møteplasser med tilgang til ekspertise (f.eks. DigHumlab)	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Avklares
	Knytte pliktarbeid i forskerutdanningen til videreutvikling og bruk av arkiv og samlinger der det er relevant	Instituttene	Hele perioden
	Vurdere å etablere masterstipend knyttet til forskningsinfrastrukturen	Fakultetsledelsen	I løpet av 2020
	Innarbeide bruk av forskningsinfrastrukturen i relevante studieprogrammer	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	2020-2022
	Bidra til at forskningsinfrastrukturen blir en sentral komponent i UiBs planlagte satsning på digital humaniora	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
	Bruke forskningsinfrastrukturen aktivt i rekrutteringsøyemed i samarbeid med UiB-ledelsen	Fakultetsledelsen	Hele perioden
Delmål 2: Integrere bruk av forskningsinfrastruktur i lektorutdanningen	Sørge for at UiB informerer samarbeidsskoler om forskningsinfrastruktur og legge til rette for tilpasset bruk	Fakultetsledelsen og instituttene	Hele perioden
	Utvikle e-læringsmoduler i samarbeid med lektorstudentene	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden

Hovedmål D: HF skal aktivt gjøre bruk av forskningsinfrastruktur i samarbeid med eksterne partnere

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Delmål 1: Styrke relasjoner til samarbeidspartnere i nasjonale og internasjonale forskningsmiljø, næringsliv og offentlig sektor	Videreutvikle samarbeidet med relevante nettverk fra arkiv-, bibliotek- og museumssektoren og andre aktuelle partnere	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Samarbeide med nasjonale og internasjonale forskningsmiljø og institusjoner i offentlig og privat sektor om planlegging og bruk av forskningsinfrastruktur der det er relevant	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden
Delmål 2: Legge til rette for innovasjon der det er relevant	Legge til rette for tjenesteinnovasjon i tilknytning til forskningsinfrastrukturen	Fakultetsledelsen, UB og instituttene	Hele perioden
	Åpne for kommersialisering (eks. Talebanken, Stadnamnsamlinga, flerspråklige ordbøker) i samarbeid med UiB-ledelsen, Vestlandets Innovasjonsselskap (VIS) og andre	Fakultetsledelsen og UB	Hele perioden

HANDLINGSPLAN FOR FORSKNING

Det juridiske fakultet perioden 2018-2019

Vedtatt i Fakultetsstyret 12.12.17. Revidert i henhold til innspill fra samme styremøte.

Handlingsplanen for forskning er et virkemiddel for å nå fakultetets strategiske mål. Planen er forankret i fakultetets strategi «Juridisk fyrtårn – regionalt, nasjonalt og internasjonalt.» Planen har en varighet for perioden 2018-2019, og vil bli evaluert og videreutviklet i fakultetets strategiperiode frem til 2022. Flere av tiltakene i handlingsplanen innebærer at det lages formidlingsplaner, og handlingsplanene for forskning og formidling må derfor sees i sammenheng.

Innsatsområder

I årene 2018-2019 skal Det juridiske fakultet konsentrere sin virksomhet særlig mot følgende innsatsområder:

Målet om fagmiljø i verdensklassen går fram av UiBs strategi for strategiperioden 2017-2022. Målet er at hvert fakultet skal utvikle minst ett fagmiljø i verdensklasse og flere miljø av høy, internasjonal standard. I denne handlingsplanen forstås målsettingen om fagmiljø i verdensklassen som:

- et mål om at forskere på fakultetet *deltar i* fagmiljø i verdensklassen.
- en målsetning om at fagmiljø ved fakultetet markerer seg som en internasjonal anerkjent enhet utad, blant annet ved over tid å arrangere internasjonale fagkonferanser ved fakultetet.

Tverrfaglig samarbeid er et mål som følger av UiBs strategi for 2017-2022. I denne handlingsplanen vil tverrfaglighet bli forstått som samarbeid på tvers av faggrenser utover de juridiske disiplinene ved at:

- et rettsspørsmål, eller en rettslig problemstilling, analyseres med bidrag fra kunnskap utviklet på et annet fagfelt.
- et forskningsspørsmål formuleres basert på mer enn ett fagfelt, typisk for å forstå eller løse de store samfunnsutfordringene.

Økt eksterntfinansiering er en målsetting om å øke det økonomiske handlingsrommet for å:

- styrke kvaliteten på forskningen.
- utvikle omfanget av forskningssamarbeid og forskningsnettverk.
- øke antallet vitenskapelig ansatte gjennom nye stipendiat- og postdoktorstillinger.

Mer forskningssamarbeid og samhandling på tvers av fagfelt og forskergrupper er et mål å øke kvaliteten på forskningen og sikre kvaliteten på arbeidsmiljøet på fakultetet. Siktemålet er å legge til rette for god kommunikasjon, samarbeid og faglige diskusjoner på tvers av forskergrupper og personalgrupper.

Implementering av UiBs handlingsplan for infrastruktur er et mål om å etablere systemer for lagring av data og samlinger av forskningsmateriale innhentet i forbindelse med forskning:

- for å sikre overholdelse av forskningsetiske retningslinjer og muligheter for forskning på eksisterende empirisk materiale.
- For å sikre tilgang til materiale som kan brukes aktivt av flere forskere og som ressurs i forbindelse med undervisning

A. INNSATSOMRÅDE: FAGMILJØ I VERDENSKLASSEN

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Delta i fagmiljø i verdensklassen og tilrettelegge for oppbygning av mer varig, kritisk masse i fagmiljø av høy internasjonal standard.	Legge til rette for finansiering av reiser og arrangementer som kan styrke internasjonale nettverk og strategisk samarbeid med forskningsinstitusjoner som er verdensledende.	Prodekanen, FU og forsknings- og stabsseksjonen
Øke andelen forskermiljø på fakultetet som er anerkjent i internasjonale nettverk for forskningsaktivitet av høy internasjonal standard.	Identifisere fagmiljø som kan bli ledende internasjonalt.	Prodekanen
	Utvikle kriterier og incentiver for premiering av fagmiljø som planmessige bringer anerkjente forskere og høyprofilerte forskningsaktiviteter til fakultetet.	Prodekanen, fakultetsstyret, FU forsknings- og stabsseksjonen
	Foreta en planmessig og langsiktig investering i fagmiljø som er villige til å satse på å bli ledende internasjonalt.	Fakultetsstyret og fakultetsledelsen
	Lage kommunikasjonsplaner for å synliggjøre ledende fagmiljø.	Administrativ formidlingsgruppe
	Tilrettelegge for flere publikasjoner i internasjonale publikasjonskanaler.	Prodekanen forsknings- og stabsseksjonen
Øke mobiliteten blant yngre forskere og øke deltakelsen blant yngre forskere i internasjonalt anerkjente nettverk.	Tilrettelegge faglig, praktisk og økonomisk for lengre utenlandsopphold og deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid for ph.d.-kandidater og postdoktorer.	Prodekanen, leder for ph.d.-programmet, FU, forsknings- og stabsseksjonen
	Lage retningslinjer for integrert karriereplanlegging i utdannings- og karriereløpet for stipendiater og postdoktorer.	Prodekanen, FU, forsknings- og stabsseksjonen

	Gi incentiver til seniorforskere som planmessig nominerer og presenterer yngre forskere for attraktive internasjonale nettverk og/eller publikasjonskanaler.	Fakultetsledelsen, FU
Øke kontakten med det praktiske liv for å fange opp samfunnsrelevante problemstillinger og forskningsbehov.	Tilby praktikere og organisasjoner deltakelse på arrangementer i relevante forskergrupper og på egnede fakultetsseminarer.	Prodekan, forskergruppeledere, prosjektledere, senterledere, forsknings- og stabsseksjonen
Styrke informasjonsgrunnlaget for måling og incentiver.	Utvikle og synliggjøre indikatorer som: <ul style="list-style-type: none"> • antall gjesteforskere • deltakelse i internasjonale konferanser • publikasjoner i internasjonale tidsskrift • arrangement. 	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen
	Involvere og informere styret.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen

B. INNSATSOMRÅDE: TVERRFAGLIG SATSNING

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Øke det tverrfaglige samarbeidet knyttet til UiBs satsningsområder; marin, klima og energi, de store samfunnsutfordringene	Etablere en ressursgruppe på tvers av fagmiljø på fakultetet, som skal legge til rette for og stimulere til tverrfaglig samarbeid.	Prodekanen
Øke synliggjøringen av anerkjent tverrfaglig forskning og tverrfaglige fagmiljø som er koordinert eller ledet fra fakultetet	Legge til rette for at forskere som allerede driver tverrfaglige prosjekter får finansiell og praktisk støtte til å formidle forskningen.	Prodekanen, FU, forsknings- og stabsseksjonen ressursgruppen
Øke antallet forskere som arbeider med tverrfaglige forskningstema og deltar i tverrfaglige nettverk.	Kartlegge faktorer som må ligge til rette for at flere forskere utforsker muligheter for tverrfaglig samarbeid.	Forsknings- og stabsseksjonen
	Stimulere forskere til å invitere nye forskere inn i etablerte tverrfaglige nettverk.	Prodekanen, ressursgruppen

	Sette nye forskere i kontakt med etablerte tverrfaglige forskermiljø på UiB. Gi flere forskere tilgang til deltakelse i klyngesatsingen på UiB.	Prodekanen, ressursgruppen
Øke innslaget av tverrfaglig, forskningsbasert undervisning i studietilbudet.	Utrede muligheter for å integrere mer undervisning basert på tverrfaglig forskning i studieordningen.	Ressursgruppen, studiedekanen, studieadministrasjonen
	Utrede en ordning for emnebanker med tverrfaglige tema, og muligheter for veiledere av masteroppgaver fra andre faglige institusjoner.	Ressursgruppen, studiedekanen, studieadministrasjonen
	Involvere og informere fakultetsstyret.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen

C. INNSATSOMRÅDE: EKSTERNFINANSIERING

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Få forskere fra flere fagmiljø til å satse mer langsiktig på å utvikle gode prosjekter og prosjektsøknader	Identifisere personer og fagmiljø og mobilisere dem til systematisk arbeid mot konkrete utlysninger.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen
	Gi mer administrativ støtte til prosjektsøknader som kan knyttes opp mot avsatte midler til UiBs faglige satsninger.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen
	Utvikle incentivordninger for enkeltforskere og forskningsmiljø som velger en langsiktig investering i prosjektutvikling og utvikling av lovende forskningsideer.	Fakultetsledelsen, fakultetsstyret forsknings- og stabsseksjonen
	Utvikle en premieringsordning for ansatte som mottar prosjektmidler.	Fakultetsledelsen, fakultetsstyret, FU, forsknings- og stabsseksjonen
	Tilrettelegge og stimulere til at forskere får delta i programkomiteer i NFR.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen
	Stimulere til at ansatte får innspill på lovende forskningsideer og kollegatilbakemelding på søknader. Legge til rette for at aktuelle fagpersoner melder seg som evaluatore i EU-programmer.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen

	Frikjøp av personer som velger å satse langsiktig på en EU-søknad. Frikjøp kan blant annet bestå i arbeid knyttet til kompetanseheving i søknadsskriving, nettverksmøter, workshoparrangementer, møte- og reisevirksomhet, og søknadsskriving.	Fakultetsledelsen, fakultetsstyret, forsknings- og stabsseksjonen
Øke andelen sterke forskningsmiljø som samarbeider med bedrifter og offentlig sektor.	Utrede muligheter for tilbud om etterutdanning	Fakultetsledelsen, fagmiljø, studieseksjonen
	Tilby praktikere og organisasjoner deltakelse på arrangementer i relevante forskergrupper og på egnede fakultetsseminarer	Fakultetsledelsen, forskergruppene, fagmiljø
Styrke informasjonsgrunnlaget for måling og incentiver.	Halvårlige oversikter som viser antall innsendte søknader, tilsagn og finansiering	Forsknings- og stabsseksjonen
	Involvere og informere fakultetsstyret.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen

D: INNSATSOMRÅDE: FORSKNINGSSAMARBEID OG SAMHANDLING

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Legge til rette for mer kommunikasjon, samarbeid og faglige diskusjoner på tvers av forskergrupper og generasjoner	Skape en felles og uformell årlig møteplass for alle forskerne på fakultetet, der man oppdaterer hverandre på aktuell forskning og nye forskningsideer.	Fakultetsledelsen
	Systematisk informasjonsdeling mellom forskergruppene. Et bedre system for formidling av informasjon om hvilke arrangementer som planlegges.	Administrativ formidlingsgruppe
	Større grad av åpenhet for deltakelse av alle ansatte i de ulike forskergruppenes aktiviteter.	Prodekanen, forskergruppeledere
	Involvere og informere fakultetsstyret.	Prodekanen, forsknings- og stabsseksjonen

E: REKRUTTERING AV STUDENTER

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Øke kontakten mellom forskningsmiljø og studenter	Utrede muligheten for praksisplasser for flere studenter på tidligere studieår	Fakultetsledelsen, studieseksjonen, forsknings- og stabsseksjonen
	Arrangere kombinerte faglige og sosiale møteplasser i samarbeid med JSU.	Fakultetsledelsen, studieseksjonen, forskergruppene, enkeltforskere
	Gi studenter større muligheter til å delta på aktiviteter arrangert av forskergruppene eller andre miljø.	Prodekanen, forskergruppeledere, forsknings- og stabsseksjonen

F: IMPLEMENTERING AV UIBs HANDLINGSPLAN FOR INFRASTRUKTUR

DELMÅL	AKTIVITET	ANSVARLIG
Sikre synliggjøring og bruk av eksisterende infrastruktur	Gi målrettet informasjon om eksisterende databaser og forskningsinfrastruktur på UiB, fakultetet og andre fakultet	Forsknings- og stabsseksjonen
	Kartlegge eksisterende infrastruktur på UiB som kan være relevant for juridisk forskning	Forsknings- og stabsseksjonen i samarbeid med enkeltforskere
Utarbeide planer og medvirke til etablering av relevante databaser og samlinger, som kan tjene interne eller tverrfaglige forskningsmiljø på fakultet	Tilrettelegge forskningsstøtte, finansiering og programvare, samt utvikle kompetanse for å bruke de meste egnede systemene for ulike forskningsprosjekter	Prodekanen, enkeltforskere, FU, forsknings- og stabsseksjonen
Sikre aktiv bruk av eksisterende databaser og systemer i forskning og undervisning	Kartlegge og formidle beste praksis	Fakultetsledelsen og veiledere
	Legge til rette for/tilby masteroppgaver som involverer bruk av data og samlinger	Fakultetsledelsen og veiledere
	Utvikle ph.d.-oppgaver, og utrede muligheter for undervisning på ph.d. programmet, som medvirker til aktiv bruk av systemene, arkivene eller samlingene	Prodekan, leder for ph.d. programmet og veiledere

Utkast

INNLEDNING

KMD har ambisjoner om å:

- være ledende på våre fagfelt nasjonalt og internasjonalt
- være en betydningsfull samarbeidspartner i nasjonale og internasjonale fagmiljø, universitetssamfunnet, nærings- og samfunnsliv

Disse målene er styrende for de prioriteringene vi gjør ift. utdanning og forskning, samt utviklingen av KMD som kulturinstitusjon.

KMDs handlingsplan er utarbeidet på bakgrunn- og forståelse av infrastruktur hentet fra UiB handlingsplan for forskningsinfrastruktur 2018-2022 med spesiell vekt på:

Aktivt benytte forskningsinfrastruktur som ressurs i forskerutdanning og undervisning

Tilgjengelighet: For å kunne nå målene må UiBs felles forskningsinfrastruktur (dvs. vitenskapelig utstyr, e-infrastruktur, databaser, registre, arkiv og samlinger, samt kjernefasiliteter og større forskningsfasiliteter) etableres og videreutvikles systematisk og langsiktig, slik at alle fagmiljøer får tilgang til infrastruktur som er tilpasset oppgavene og holder høy kvalitet. I dette ligger også bidrag til infrastruktur for lagring, tilgjengeliggjøring og deling av data.

KMD har sterke fagmiljøer med stor bredde i kunnskapsformer og forskningstradisjoner. Dette gir grunnlag for eksperimentell tverrfaglighet. Ved KMD møtes kunstnerisk utviklingsarbeid og vitenskapelig forskning i felles satsingsområder. Vi forsøker å stimulere til tverrfaglige og tverrkunstneriske innfallsvinkler i prosjekter og undervisning. På dette grunnlaget arbeider vi med å utvikle en infrastruktur godt tilpasset KMDs fagfelt.

Den særegne virksomheten ved KMD krever betydelige investeringer og godt tilpasset infrastruktur. Ved KMD er verksteder, undervisnings- og studioareal, spesialrom og spesialutstyr en forutsetning for både undervisning og forskning. Foruten fysisk infrastruktur mangler vi i stor grad digital infrastruktur for arkivering, lagring og formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid. Høy kvalitet i forskning og undervisning krever infrastruktur av høy kvalitet.

KMD vil være en pådriver for å utvikle bedre nasjonal digital infrastruktur for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Nybygg for Griegakademiet er et overordnet mål for relevant infrastruktur ved KMD.

Utkast

INNSATSOMRÅDER FOR KMD'S SATSING PÅ INFRASTRUKTUR FOR PERIODEN 2019–2022

A. INNSATSOMRÅDE:			
Infrastruktur som øker kvaliteten og bygger opp om forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid, innovasjon, undervisning og formidling.			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål A1: Sikre gode prosesser og organisatoriske rammer for etablering, oppgradering og utvikling av fakultetets samlede infrastruktur.	Gjennomføre årlig infrastrukturmøte for institutt- og fakultetsledelse for å prioritere innkjøp og satsinger.	Fakultetsledelse	Mai
	Etablere en budsjettmodell for langsiktig avsetning til infrastruktur	Fakultetsledelse Instituttledere	Kontinuerlig
	Vurdere både særbehov og tverrgående behov for fagmiljøene i sammenheng med budsjettprosess og langtidsbudsjettering	Fakultetsdirektør	Kontinuerlig
Delmål A2: Styrke fakultetets avsetning til infrastruktur og være aktiv i innhenting av infrastrukturmidler fra UiB sin sentrale avsetning	Utvikle konkurransedyktige søknader til den sentrale avsetningen ved UiB	Fakultetsledelse/ Instituttledere	Årlig i juni/august
Sikre langsiktig sentral avsetning til kunstnerisk utstyr ved UiB.	Søke ekstern finansiering av digital infrastruktur, nasjonalt og internasjonalt		
Delmål A3: KMD skal være en pådriver for å utvikle bedre nasjonal digital infrastruktur for kunstnerisk utviklingsarbeid	Videreutvikle ARIIS-søknaden til neste utlysning. Prosjektgruppen følger opp samarbeidspartnere i samråd med FIA	Fakultetsledelsen	
	KMD vil fortsatt arbeide for å få etablert relevant registrering av kunstnerisk utviklingsarbeid i tilknytning til CRISStin, i samarbeid med andre kollegiale institusjoner.		
Delmål A4: Ha relevante og oppdaterte nettsider som bidrar til å synliggjøre KMDs infrastruktur med linjer og ansvar for ansatte og studenter ved KMD.	Opprette arbeidsgruppe som evaluerer KMDs bruk av egne nettsider.	Fakultetsledelse	
Delmål A5: KMDs infrastruktur må støtte ansattes arbeid for å oppnå eksternfinansierte forskningsmidler og drive prosjekter med slike bevilgninger..	Tilgang på støtte struktureres ut fra behovsanalyse og eksempler.	Fakultetsledelse/forskningsadm	

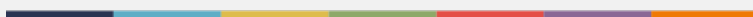
B. INNSATSOMRÅDE:			
Etablere gode rammer for drift av infrastrukturen ved KMD.			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål B1: Sikre faglig og teknisk kompetanse til drift av fakultetets digitale og fysiske infrastruktur	Gjennomgå og vurdere endringer i organisasjonsform og driftsmodell Utvikle kompetanseplan for de som skal betjene infrastrukturen	Instituttledere/ Fakultetsdirektør Instituttleder/Fakultetsdirektør Forskningsutvalg?	Vår 2020
Delmål B2: Bedre retningslinjer for ansattes og studenters bruk av infrastruktur.	Brukerutvalgene fungerer som arbeidsgruppe som gjennomgår og oppdaterer retningslinjer for tilgang til infrastruktur	Brukerutvalgene på GA og M61	Kontinuerlig

C. INNSATSOMRÅDE: INFRASTRUKTUR SOM RESSURS I FORSKNING, FORSKERUTDANNING OG UNDERVISNING			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål C1: Utviklingen av infrastruktur skal være fundert på fakultets strategi knyttet til forskning, undervisning og formidling	Etablere gode rutiner for samarbeid mellom teknisk ansatte/verksmestre og faglig ansvarlige. Sikre oversiktlig informasjon gjennom websider.	Fakultetsdirektør/ verksmestre	Kontinuerlig
Delmål C2: Sikre tilgang for ansatte, stipendiater og studenter til fakultetets infrastruktur.	Gi tilpasset opplæring og tilgang til nødvendig infrastruktur på fakultetet Etablere elektronisk bookingsystem for infrastruktur Oppfølging og opplæring av veiledere og stipendiater i bruk av Research Catalogue.	Fakultetsledelse/instituttleder Fakultetsdirektør/ Instituttledere Forskningsadministrasjon	
Delmål C3: Bruke relevant infrastruktur i undervisningen på alle nivå.	Gi systematisk opplæring i metoder, verktøy, utstyr og spesialrom	Fakultetsledelse/ Instituttledere	
Delmål C4: Gjøre alle brukere trygge i bruk av infrastruktur og ivareta HMS.	Gjennomføre relevant HMS-opplæring		
Delmål C5: Gjøre digital og fysisk infrastruktur, arealer, verksteder, instrumenter og annet utstyr, så tilgjengelig som mulig.	Jevnlige innhente forslag til endringer og forbedringer fra brukerne Ta med informasjon i rekrutteringsarbeid.	Fakultetsledelse/ instituttledere	

<p>Delmål C6: Formidle infrastrukturens ressursene KMD rår over ifm rekruttering</p> <p>Delmål C7: Få på plass et bookingsystem som er kompatibelt med timeplanssystem for våre studenter.</p>	<p>Omvisning for søkere til studier ved KMD og ved ansettelse</p> <p>Gjøre infrastruktur og verkstedsfasiliteter synlig på nettsider</p> <p>Utarbeide en kravspesifikasjon på hva vi trenger, og undersøke hva som finnes av system som kan implementeres.</p>	Fakultetsdirektør	Høst 2019
--	--	-------------------	-----------

Utkast

Utkast

Handlingsplan for forskningsinfrastruktur, Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen

Forskningsinfrastrukturen ved Det medisinske fakultet (MED) skal ha høy kvalitet og bidra til fremragende forskning og innovasjon. Forskningsinfrastrukturen skal også bidra til posisjonering av fakultetet og rekruttering av gode medarbeidere og samarbeidspartnere, samt være en naturlig del av undervisningen ved våre studieprogram. Forskningsinfrastruktur dreier seg om både utstyr og teknisk kompetanse. Ved MED er kompetanse- og kostnadskrevenne utstyr i stor grad samlet i kjernefasiliteter. Dette er en ordning som styrker oss strategisk, og ordningen skal videreføres.

Mål 1: Avansert forskningsinfrastruktur skal være tilgjengelig for alle forskere ved MED.

Tiltak:

- 1) Forskningsinfrastruktur skal i størst mulig grad samles i kjernefasiliteter.
- 2) Kjernefasilitetene skal ha utfyllende nettsider som tydelig viser priser og tjenester, samt ha felles booking og faktureringssystem.
- 3) Kjernefasilitetene skal gjøre ressursene i enheten likt tilgjengelig for forskningsmiljøene ved MED, men også andre forskere ved UiB og Helse Bergen. Samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt, inkludert næringsliv/industri, kan få tilgang etter avtale.

Mål 2: Anskaffelse, drift og vedlikehold av infrastruktur og kjernefasiliteter skal bidra til å fremme forskning.

Tiltak:

- 1) Leder av en kjernefasilitet skal til enhver tid være fast vitenskapelig ansatt ved MED og aktivt drive forskning som er relevant for kjernefasiliteten.
- 2) Det skal etableres faglige styringsgrupper for hver av kjernefasilitetene. Styringsgruppene skal sikre at fasiliteten til enhver tid har tilstrekkelig kapasitet og kvalitet og skal rapportere årlig til prodekan for forskning.
- 3) Teknisk personale med relevant høy kompetanse skal knyttes til kjernefasilitetene i tilstrekkelig grad til å sikre robust drift av kjernefasiliteten.
- 4) Vi skal utvikle planer og retningslinjer for håndtering av data og deling av data på en funksjonell og sikker måte. Forskningsinfrastrukturen skal når hensiktsmessig kobles til Lab-IT.

Mål 3: Forskningsinfrastrukturen skal benyttes som redskap for rekruttering og for etablering av samarbeid med andre forskningsmiljø, offentlig sektor og næringsliv.

Tiltak:

- 1) Vi skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale forskningsinfrastrukturnettverk for å optimalisere synlighet og kapasitet.
- 2) Vi skal ha gode og informative nettsider for alle kjernefasiliteter tilpasset både egne forskere og eksterne brukere.
- 3) Vi skal fremheve relevant og aktuell forskningsinfrastruktur i rekrutteringsprosesser.

Mål 4: Vi skal arbeide for gode økonomiske rammer for kjernefasilitetene.

Tiltak:

- 1) Utstyr og kompetanse ved kjernefasilitetene skal prioriteres ved tildeling av midler til infrastruktur fra fakultetet og i søknader om midler fra UiB sentralt.
- 2) Vi skal delta aktivt i søknadsrunder om midler til forskningsinfrastruktur, både nasjonalt og internasjonalt.

- 3) Vi skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale forskningsinfrastrukturnettverk for å bedre posisjonering inn mot aktuelle utlysninger.
- 4) Vi skal, i samarbeid med instituttene, arbeide for at tekniske ressurser allokeres inn mot kjernefasilitetene i tilstrekkelig grad for robust drift.
- 5) Vi skal utarbeide tilpassede driftsmodeller tilpasset hver kjernefasilitet hvor brukerbetaling skal inngå.

Forsknings- infrastruktur

HANDLINGSPLAN 2019 – 2022 // DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE
FAKULTET

INNLEDNING

Innen naturvitenskapene er moderne forskningsinfrastruktur en forutsetning for å kunne utføre banebrytende forskning. Ved MN-fakultetet skal vi ha fagmiljø på høyt internasjonalt nivå og flere av våre fagmiljø skal være verdensledende. Dette fordrer tilgang til oppdatert forskningsinfrastruktur, gjennom egne investeringer og gjennom strategiske partnerskap nasjonalt og internasjonalt. Fakultetets strategi *Dypere innsikt – felles innsats – sterkere innflytelse* (2016–2022) understøtter disse ambisjonene og har som målsetning at våre fagmiljø skal ha tilgang til det fremste innen forskningsinfrastruktur.

Våre fag er i stor grad avhengig av observasjoner, simuleringer og beregninger, og den faglige forskningsfronten er tett koblet til den enorme utviklingen innen teknologi og digitalisering. Dette samspillet mellom faglig og teknologisk utvikling stiller store krav til kompetanse og ressurser.

Forskningsinfrastruktur inkluderer et bredt spekter vitenskapelig utstyr, e-infrastruktur, databaser, registre, arkiv og samlinger, samt felles og større forskningsfasiliteter. Instituttene har ansvar for fornyelse og drift av forskningsinfrastruktur og gjør dette i stor grad over egne budsjetter og gjennom ekstern finansiering. Fakultetet bidrar til finansiering gjennom en egen avsetning til forskningsinfrastruktur og også til egenfinansiering av eksternt finansiert forskningsinfrastruktur. I tråd med UiB sin sentrale handlingsplan for forskningsinfrastruktur¹ er det fra 2019 også en sentral avsetning til forskningsinfrastruktur.

Prioritering av forskningsinfrastruktur må balanseres slik at man både sikrer virksomhetskritisk utstyr og støtter opp under større strategiske ambisjoner. Moderne og unik infrastruktur er et viktig konkurransefortrinn i rekruttering av vitenskapelig tilsatte og i søknader om ekstern finansiering. Oppdatert forskningsinfrastruktur er også svært viktig for å kunne gi våre studenter på alle nivå relevant opplæring i instrumentering og metode.

Fakultetets handlingsplan bygger opp under mål og aktiviteter beskrevet i UiB sin sentrale handlingsplan for forskningsinfrastruktur.

¹ <https://www.uib.no/ledelsen/115020/handlingsplan-forskningsinfrastruktur-2018-2022>

INNSATSOMRÅDER FOR FORSKNINGSFRASTRUKTUR VED MN-FAKULTETET FOR PERIODEN 2019–2022

A. INNSATSOMRÅDE: Etablere og utvikle større og felles forskningsinfrastruktur av høy kvalitet		
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig
<p>Delmål A.1: Sikre gode prosesser og organisatoriske rammer for utvikling av fakultetets samlede forskningsinfrastruktur</p> <p>Delmål A.2: Identifisere områder der fakultetet har særlig potensiale for å samle forskningsinfrastruktur i en felles organisering</p> <p>Delmål A.3: Styrke fakultetets avsetning til forskningsinfrastruktur og være aktiv i innhenting av infrastrukturmidler fra UiB sin sentrale avsetning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere et årlig infrastrukturmøte for instituttledelse og fakultetsledelse • Utnytte muligheter for ekstern finansiering av forskningsinfrastruktur, nasjonalt og internasjonalt • Sørge for god ledelse, drift og profilering av de nasjonale og internasjonale forskningsinfrastrukturene vi koordinerer 	<p>Fakultetet</p> <p>Fakultet og institutt</p> <p>Fakultet og institutt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere en pilot hvor eksisterende infrastruktur samles i en felles organisering på tvers av institutter • Vurdere behov på tvers av institutter ved nyetablering av forskningsinfrastruktur 	<p>Fakultet og institutt</p> <p>Institutt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere en modell for oppbygging av fakultetets avsetning til forskningsinfrastruktur • Vurdere infrastrukturbehov ved de ulike instituttene og på tvers av institutter, i sammenheng med budsjettprosess og langtidsbudsjettering • Utvikle konkurransedyktige søknader til den sentrale avsetningen ved UiB • Forankre søknadene i fakultetets ledergruppe 	<p>Fakultet</p> <p>Fakultet og institutt</p> <p>Institutt</p> <p>Fakultet og institutt</p>

B. INNSATSOMRÅDE: Etablere gode rammer for drift, tilgjengeliggjøring og synliggjøring av større og felles forskningsinfrastruktur		
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig
<p>Delmål B.1: Sikre kompetanse til drift og metodeutvikling</p> <p>Delmål B.2: gode rutiner for datahåndtering</p> <p>Delmål B.3: Bidra til gode økonomiske rammer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at alle større og felles infrastrukturer har en faglig leder • Utvikle kompetansenettverk for teknisk tilsatte (innen tilgrensende fagområder) • Årlig felles læringsdag for teknisk tilsatte ved fakultetet • Utvikle samarbeidet innen Lab IT 	<p>Institutt</p> <p>Fakultet og institutt</p> <p>Fakultet</p> <p>Fakultet og institutt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere planer for håndtering av data i tråd med UiB sine sentrale retningslinjer 	<p>Fakultet og institutt</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre gode prosesser for budsjettering og innkjøp av forskningsinfrastruktur • Etablere felles kostnadsmodeller for drift og bruk av forskningsinfrastrukturer på tvers av fakultetet 	<p>Fakultet, institutt og UiB sentralt</p> <p>Fakultet og institutt</p>

Delmål B.4: Utvikle en helhetlig plan for profilering av forskningsinfrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> Implementere TDI modellen for leiesteder, og bidra til erfaringsutveksling i prissetting og utnyttelsesgrad for de ulike infrastrukturene 	Fakultet og institutt
	<ul style="list-style-type: none"> Utvikle planer for reinvestering 	Fakultet og institutt
	<ul style="list-style-type: none"> Være pilot for nytt fakturerings- og bookingsystem for UiB 	Fakultet og institutt
	<ul style="list-style-type: none"> Presentere tilgjengelig forskningsinfrastruktur på nettsidene til instituttene og fakultet 	Fakultet og institutt
	<ul style="list-style-type: none"> Synliggjøre våre større og felles forskningsinfrastrukturer i forbindelse med rekruttering (studenter og ansatte) 	Fakultet og institutt
	<ul style="list-style-type: none"> Når relevant, inkludere forskningsinfrastruktur i presentasjoner av institutt og fakultetet eksternt og internt. 	Fakultet og institutt

C. INNSATSOMRÅDE: Forskningsinfrastruktur som bygger opp om forskning, innovasjon og undervisning

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig
Delmål C.1: Fakultetets større og felles forskningsinfrastruktur skal bidra til fakultetets konkurransekraft i søknader om eksterne prosjekter	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere infrastrukturbehov i forbindelse med søknader om sentre som SFF og SFI Bidra aktivt i nasjonale og internasjonale strategiprosesser knyttet til forskningsinfrastruktur Inkludere relevant forskningsinfrastruktur i søknader om eksterne prosjekt 	Fakultet og institutt Fakultet og institutt Institutt
Delmål C.2: Legge til rette for innovasjon i tilknytning til felles og større forskningsinfrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> Sørge for profilering av større og felles forskningsinfrastruktur for eksterne brukere (gode oversikter på web) Etablere gode rutiner og avtaler for bruk av forskningsinfrastruktur 	Fakultet og institutt Fakultet og institutt
Delmål C.3: Sørg for tilgang til e-infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> Etablere et e-infrastrukturutvalg i tråd med rapport fra eget utvalg Styrke informasjon til fagmiljøene om ressurser og tjenester i Sigma2 og ved IT avdelingen Være aktive brukere av de nasjonale Sigma2 ressursene Sette av egne midler til e-infrastruktur ved fakultetet 	Fakultet Fakultet og institutt Institutt Fakultet
Delmål C.4: Bruke relevant forskningsinfrastruktur i undervisningen på alle nivå	<ul style="list-style-type: none"> Bruke relevant forskningsinfrastruktur i profilering av studietilbud Sørge for opplæring i moderne metoder og instrumentering 	Fakultet og institutt Institutt

	<ul style="list-style-type: none">• Benytte forskningsinfrastruktur i studentaktiv undervisning og læring	Institutt
--	---	-----------

HANDLINGSPLAN FOR FORSKNINGSINFRASTRUKTUR 2019 - 2022

DET PSYKOLOGISKE FAKULTET

Et mål ifølge Universitetet i Bergens strategiplan for 2019–2022, «Kunnskap som former samfunnet», er at fakultetet skal ha fagmiljø i verdensklasse og av høy internasjonal standard innen utgangen av 2022.

Fakultetets felles forskningsinfrastruktur (det vil si vitenskapelig utstyr, e-infrastruktur, databaser, registre, arkiv og samlinger, samt kjernefasiliteter og større forskningsfasiliteter) er viktig for å nå målet. Alle fagmiljøer skal ha tilgang til infrastruktur som er tilpasset oppgavene og holder høy kvalitet. Felles forskningsinfrastruktur må derfor videreutvikles systematisk med et langsiktig perspektiv. I dette inngår også infrastruktur for lagring, tilgjengeliggjøring og deling av data.

En velfungerende forskningsinfrastruktur vil gjøre fakultetets forskningsmiljøer attraktive som samarbeidspartnere og være viktig for å rekruttere personell og konkurrere om eksterne forskningsmidler. Forskningsinfrastrukturen skal være en ressurs for ansatte, og skal brukes aktivt på alle gradsnivå.

Etablering, drift og vedlikehold av forskningsinfrastruktur er kompetanse- og kostnadskrevenende, og gjennomføring av denne handlingsplanen vil kreve et tett samarbeid mellom fakultetsledelse og ledelse ved de enkelte institutter/sentre og ansatte. Handlingsplanen vil være viktig for fakultetets arbeid mot både universitetsledelse og eksterne partnere.

Innsatsområder

Fakultetet skal ha felles forskningsinfrastrukturer som bidrar til forskning av høy kvalitet.

For å oppnå dette skal fakultetet:

A. Utarbeide helhetlige faglige og organisatoriske rammer for etablering, drift, tilgjengeliggjøring, synliggjøring, oppgradering og videreutvikling av felles forskningsinfrastruktur av høy kvalitet.

B. Aktivt benytte forskningsinfrastruktur i forskning, utdanning (på alle gradsnivåer), etter- og videreutdanning (EVU), innovasjon og nyskappingsarbeid

A. INNSATSOMRÅDE: HELHETLIGE FAGLIGE OG ORGANISATORISKE RAMMER FOR FELLES FORSKNINGSMIDLER

DELMÅL 1: Sikre tydelige prosesser for etablering, oppgradering og videreutvikling av felles forskningsinfrastruktur

HOVEDAKTIVITETER: Etablere retningslinjer for oppgavefordeling, organisering og finansiering av forskningsinfrastruktur. I dette ligger blant annet å:

- Utarbeide felles kriterier og prosedyrer for hva som skal til for å få status som «felles forskningsinfrastruktur» og synliggjøre denne i infrastrukturendskapet ved UiB
- Etablere en egen forskningsinfrastrukturkomité ved fakultetet for å koble faglige behov for oppgradering og videreutvikling nedfelt i planer
- Sikre god koordinering av anskaffelse av infrastruktur for å tilrettelegge for felles bruk og unngå duplisering
- Arbeide for en strategisk budsjettpost for etablering av felles forskningsinfrastruktur og lage retningslinjer for hvordan denne skal disponeres (inkludert langtidsbudsjettering)
- Sikre god kobling mellom utvikling og drift av forskningsinfrastruktur og kunnskapsklynger
- Bidra aktivt med innspill til UiBs veikart for utvikling av forskningsinfrastruktur og UiBs infrastrukturregistre
- Aktivt arbeide for at fakultetet når opp i konkurransen om UiBs strategiske midler avsatt til forskningsinfrastruktur

DELMÅL 2: Sikre bidrag fra eksterne finansieringskilder til ny og etablert forskningsinfrastruktur

HOVEDAKTIVITETER: Sende inn søknader til Forskningsrådets INFRASTRUKTUR-program, og bevisstgjøre forskere/søkere til å bruke muligheter i EUs rammeprogram og andre finansieringsprogram når det gjelder kostnader og bruk av forskningsinfrastruktur. Fakultetet vil blant annet:

- Arrangere seminarer og workshops for fakultetets ansatte for å stimulere til samarbeid om gode søknader

DELMÅL 3: På utvalgte områder utvikle forskningsinfrastrukturer i tett samarbeid med partnerinstitusjoner

HOVEDAKTIVITETER: Bidra til å utvikle og delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk og konsortier for forskningsinfrastruktur. I dette ligger blant annet å:

- Inngå institusjonelle avtaler om forskningsinfrastruktur der det er relevant
- Legge til rette for faglig samarbeid og arbeidsdeling innad i organisasjonen, nasjonalt og internasjonalt
- Sørge for at alle større investeringer i forskningsinfrastruktur er basert på strategiske prioriteringer

DELMÅL 4: Sikre retningslinjer for drift av felles forskningsinfrastruktur

HOVEDAKTIVITETER: Utarbeide driftsmodell for forskningsinfrastruktur. I dette ligger blant annet å:

- Utarbeide krav til organisering av arbeidet med forskningsinfrastruktur (inkludert ansvar/ledelse, linjeforankring, forskningsinfrastrukturkomité)
- Utvikle modeller for budsjett, brukerbetaling, prisstruktur og kapasitetsvurderinger, i tråd med TDI-modellen

- Utvikle retningslinjer for tilgang til forskningsinfrastruktur i tråd med prinsippene i «European Charter for Access to Research Infrastructures»
- Etablere tydelige retningslinjer for datasikkerhet, og utvikle planer og retningslinjer for datahåndtering ved felles forskningsinfrastruktur
- Sikre at fakultetets forskningsinfrastruktur innlemmes i UiBs felles booking- og faktureringsystem

DELMÅL 5: Sikre synliggjøring av felles og større forskningsinfrastruktur

HOVEDAKTIVITETER:

- Synliggjøre forskningsinfrastrukturene på fakultetets/instituttens nettsider
- Målrette informasjon om forskningsinfrastruktur mot potensielle brukere, samarbeidspartnere, finansieringskilder og myndigheter

B. INNSATSOMRÅDE: FAKULTETET SKAL BENYTTE FORSKNINGSINFRASTRUKTUR I FORSKNING, UTDANNING, INNOVASJON OG NYSKAPNING SARBEID

DELMÅL 1: Etablere relasjoner til samarbeidspartnere i nasjonale og internasjonale forskningsmiljø, næringsliv og offentlig sektor og legge til rette for og styrke innovasjon

HOVEDAKTIVITETER:

- Initiere nettverk og samarbeidsavtaler med nasjonale og internasjonale forskningsmiljø, næringsliv og institusjoner i offentlig sektor i planlegging av ny forskningsinfrastruktur
- Utvikle samarbeid om infrastruktur som stimulerer til tverrfaglighet og innovasjon
- Arbeide aktivt for at felles forskningsinfrastruktur bidrar i innovativ virksomhet og får brukere fra industri, næringsliv og offentlig sektor
- Arbeide for å utvikle ideer og bidra til kommersialisering og lansering av nye produkter og tjenester

DELMÅL 2: Sikre at felles forskningsinfrastruktur brukes aktivt i undervisning på alle gradsnivåer

HOVEDAKTIVITETER:

- Kartlegge og formidle beste praksis for bruk av forskningsinfrastrukturen
- Aktivt arbeide for å knytte særlig bachelorprogram mot infrastrukturene
- Legge til rette for masteroppgaver som involverer bruk av instrumenter og/eller av data generert fra infrastrukturfasilitetene
- Utvikle ph.d.-prosjekter som medfører opplæring og aktiv bruk av instrumenter, arkiver eller samlinger

DELMÅL 3: Invitere skoler og elever til å bli kjent med bruken og nytten av forskningsinfrastruktur

HOVEDAKTIVITETER: Bidra til informasjon om forskningsinfrastruktur for lærere og skoleelever, for eksempel under Forskningsdagene i Bergen og ved Barneuniversitetet.

FORSKNINGSINFRASTRUKTUR HANDLINGSPLAN 2020–2024

DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTETET

Det samfunnsvitenskapelige fakultet sin strategiplan 2016-2022: Kunnskap som former samfunnet vektlegger at vi skal fremme nyskapende og internasjonalt anerkjent forskning og utdanning som legger viktige premisser i analyse og utforming av samfunnet. Målsettingen er at i 2022 har fagmiljøene ved fakultetet realisert Norges mest spennende og dynamiske samfunnsvitenskapelige miljø for utdanning og forskning, og internasjonalt er fakultetet i forskningsfronten på flere felt.

Målsetting med handlingsplan for forskningsinfrastruktur er at Det samfunnsvitenskapelige fakultetet skal etablere forskningsinfrastruktur innen sentrale deler av fakultetets aktiviteter. Å bygge samfunnsvitenskapelig infrastruktur er et viktig virkemiddel for å nå fakultetets og UiBs mål om å ha fagmiljøer av høy internasjonal standard. Etablering, drift og vedlikehold av forskningsinfrastruktur er kompetanse- og kostnadskrevenende. Handlingsplanen relaterer seg til og utfyller UiBs plan for forskningsinfrastruktur.

INNSATSOMRÅDE A: Rammer for etablering, drift og bruk av infrastruktur			
	Tiltak	Ansvarlig	Tidsrom
Sikre gode prosesser og organisatoriske rammer for utvikling av fakultetets samlede forskningsinfrastruktur	Årlig rapportering til fakultetsstyret. Årlig møte med instituttledelse om planer for investering og vedlikehold av infrastruktur.	Fakultet	Årlig
Sikre tilgang til aktuelle databaser og dataregistre til bruk i forskning	Samarbeid mellom brukere (institutt), fakultet og eiere av aktuelle databaser og registre	Fakultet	Årlig
Tilrettelegging for bruk av infrastruktur til undervisningsformål	Etablere møter med studieeksjonen for vurdering av muligheter for bruk av infrastruktur i undervisning	Fakultet	Halvårlig
INNSATSOMRÅDE B: Drift av eksisterende og etablering av ny infrastruktur			
	Tiltak	Ansvarlig	Tidsrom
Infrastruktur for digital samfunnsvitenskap (DIGSSCORE)			
Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap ved Universitetet i Bergen (DIGSSCORE) ble offisielt åpnet i 2016. Den er en videreutvikling av Norsk medborgerpanel (NMP), Norges første befolkningsrepresentative internettpanel til forskningsformål. I tillegg til Medborgerpanelet består DIGSSCORE i dag også av en fullt utstyrt pc-lab med 32 plasser og egen deltakerbase, Medborgerlaben.	- plan for langsiktig finansiering av DIGSSCORE – ny finansieringsordning på plass fra 2021. - plan for finansiering fra UiBs infrastrukturmidler - øke deltakelse i eksternt finansierte prosjekter, både nasjonale og internasjonale utlysninger	Fakultet	Vår 2020
NMP har 6000 aktive deltakere som svarer på spørsmål online om norsk samfunn og politikk i 15 minutter tre ganger i året. Et stort antall forskningsprosjekter benytter data i NMP. Særlig prioritert er prosjekter knyttet til			

<p>tematikkene: migrasjon, klima, politisk kommunikasjon, offentlig helse og grunnleggende adferdsforskning. DIGSSCORE er en dynamisk infrastruktur som forbereder etablering av internettpaneler som dekker hele den demokratiske kjernen—politikere, journalister, forvaltning og dommere. En slik infrastruktur vil være unik i verden og svært verdifull for forskning og samfunn i Norge.</p> <p>DIGSSCORE mottok en femårig etableringsbevilgning til infrastruktur fra Bergen forskningsstiftelse (BFS) med oppstart 1. januar 2016. Bevilgningen på 20 millioner forutsatte at fakultetet gikk inn med tilsvarende ressurser i egenfinansiering. Etableringsbevilgningen varer t.o.m. 31. desember 2020.</p>			
<p>Teknologilaboratorium for forskning ved MCB, Institutt for informasjons- og medievitenskap</p> <p>Teknologilaboratoriet for forskning og undervisning med fokus på eksperimentering og testing.</p> <p>Teknologilaboratoriet er plassert i MCB og har som mål å være en inkubator for teknologiutprøving og forskning innenfor ikt-feltet med særlig fokus på medieteknologi.</p> <p>Teknologilaboratoriet skal være en ressurs for instituttets forskningsgrupper, men vil på sikt også utvides til bruk for samarbeidsprosjekter med eksterne samarbeidspartnere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utvikle detaljert konseptskisse - etablere teknologilaboratoriet - plan for finansiering 	Instituttet	Vår 2020
<p>Database for studie av demografiske og sosiale endringer, Institutt for økonomi</p> <p>Databasen Demografiske og sosiale endringer - utfordringer for sysselsetting og velferd (DEMOSOS) et</p>	<ul style="list-style-type: none"> - videreføre arbeidet med oppdatering av registrene og tilføyning av nye register i samsvar med GDPR og krav om Data Protection Impact Assessment (DPIA). 	Instituttet	Vår 2020

<p>samarbeidsprosjekt mellom UiB (representert ved Gruppe for trygdeøkonomi) og NORCE. Databasen som har konsesjon fra Datatilsynet består av tre delprosjekt med fokus på betydningen av trygdesystem og familie - og utdanningspolitikk har for utdanning, arbeidsmarkedsdeltakelse og helse i ulike faser i livet. Det foreligger konsesjoner for å analysere uttak fra register som FD-Trygd, Inntektsregisteret, Nasjonalt utdanningsdatabase (NUDB), Fastlegerregisteret, samt fem helseregister (Kontroll og Utbetaling av HelseRefusjon, KUHR og Norsk pasientregister, NPR, og Medisinsk Fødselsregister og Dødsårsaksregisteret). Kostnaden ved å bygge opp databasen har vært nesten 1 million (i all hovedsak er dette betaling til SSB for å utlevere data).</p>	<p>- plan for grunnfinansiering for videre drift av DEMOSOS.</p>	
<p>Forskningsinfrastruktur for GIS/geoinformasjon, Institutt for geografi</p> <p>GIS/geoinformasjon er under stadig utvikling, og Institutt for geografi har utvidet undervisningstilbudene på området og styrket integrasjonen med feltorienterte emner. Etablering av moderne infrastruktur innen GIS/geoinformasjon er avgjørende for forskningen ved instituttet. Instituttet ønsker å bygge opp kapasitet til å gjøre <i>state-of-the-art</i> feltarbeid og analyser innen GIS, fjernmåling og feltkartlegging.</p>	<p>- plan for finansiering av kapasitet for datalagring og kartleggingspakke til feltarbeid</p>	<p>Instituttet</p> <p>Vår 2020</p>

Universitetsmuseet i Bergen

handlingsplan for forskningsinfrastruktur

19.09.2019

Introduksjon

I brev av 13.12.2018 fra Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) (2017/14141-ANNFFJ) ble fakultetene og Universitetsmuseet (UM) bedt om å utarbeide og innen 15.09.2019 sende inn handlingsplaner for større forskningsinfrastruktur.

Universitetsmuseets handlingsplan tar utgangspunkt i *Forskningsinfrastruktur*, UiBs handlingsplan 2018-2022 for forskningsinfrastruktur, vedtatt av UiB-styret 30.11.2017. Et ytterligere grunnlagsdokument er *Oppfølging av Handlingsplan for forskningsinfrastruktur, rapport fra Arbeidsgruppe 1*, ferdigstilt 30.10.2018.

I UiB sin handlingsplan for forskningsinfrastruktur 2018-2022 står forskningsinfrastruktur definert som «*vitenskapelig utstyr, e-infrastruktur, databaser, registre, arkiv og samlinger, samt kjernefasiliteter og større forskningsfasiliteter*». Videre spesifiseres det at «*i dette ligger også bidrag til infrastruktur for lagring, tilgjengeliggjøring og deling av data*».

Rapporten av 30.10.2018 følger på s. 5 opp med en kort intro til hva forskningsinfrastruktur er, i så måte hitsettes fra siste avsnitt:

Forskningsinfrastrukturer i kategorien arkiv og samlinger har gjerne unikt materiale/unike data som utgangspunkt, og det ressurskrevende med å utvikle forskningsinfrastrukturen ligger i å tilrettelegge, lagre og tilgjengeliggjøre materialet/dataene for en utvidet brukermasse. Forskningsinfrastrukturer som har som formål å samle inn, bearbeide, lagre, kuratere, tilgjengeliggjøre og/eller forbedre utnyttelse av data betegnes gjerne som datainfrastrukturer.

Universitetsmuseet og forskningsinfrastruktur

Universitetsmuseet har helt siden etableringen av «Bergens Museum» i 1825 vært opptatt av å samle inn og stille sine samlinger til disposisjon for både egen og andres forskning. Denne målsettingen finner en også i museets vedtekter av 24.09.2014, § 2, kulepunkt 3:

Gjennom høy kvalitet på samlingsforvaltningen å utvikle og bevare samlingene best mulig i et langtidsperspektiv og sette dem i stand for forsknings- og formidlingsformål.

Dette finnes også i Lov om universiteter og høgskole, § 1-4, pkt. 2:

Visse universiteter, m.a. altså Universitetet i Bergen, (...) «har et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger».

UM vil som andre forskningsmiljøer ha bruk for utstyr knyttet til forskning. På dette punktet har museet både egne laboratorier og deler laboratorier med andre miljøer på MatNat. Videre har museet bruk for moderne utstyr til både utgravningsvirksomheten og konserveringslaboratoriene.

Den viktigste infrastrukturen ved Universitetsmuseet er datainfrastruktur. Helt grunnleggende for UM er våre vitenskapelige samlinger som omfatter omtrent 4,5 mill objekter, i tillegg til levende samlinger, arkiver, feltdokumentasjon og databaser. De har stor betydning for forskningen, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Samlingene har selvsagt en sentral rolle i museets egen forskning, og danner utgangspunkt for både forskning, forvaltning, formidling.

UM har nylig også berørt samlingene i sitt innspill av 06.09.2019 til Forskningsrådets policy for åpen forskning. Samlingene og alt som hører til dem er altså en viktig forskningsinfrastruktur for UiBs egne forskere, så vel som for internasjonal forskning.

En særlig form for infrastruktur, og med særlige driftsmessige utfordringer er de «levende samlingene». Universitetshagene (Botanisk hage på Milde og Muséhagen på Nygårdshøyden) utgjør en større forskningsinfrastruktur. Dette er en av få slike fasiliteter i Norge, og dessuten den største. De levende samlingene er et resultat av lang tids planlegging og prioriteringer for forskning, bevaring, undervisning og formidling. Universitetshagene er helt nødvendig infrastruktur for forskning innen flere fag. De gir empiri og forskningsmuligheter knyttet til klimaspørsmål, biodiversitet og menneskelig kultur og liv. Forvaltningen av disse og UMs øvrige samlinger er svært ressurskrevende, slik Arbeidsgruppen også fastslår på s. 5.

En annen særlig form for infrastruktur er det nasjonale samarbeidet mellom universitetsmuseene om etablering, utvikling og drift av databaser knyttet til samlingene, MUSIT.

Forutsetninger for god og tilgjengelig datainfrastruktur

Avdeling for kulturhistorie

Universitetsmuseets kjernevirksomhet er forskning, forvaltning og formidling. I denne virksomheten inngår museets samlinger, arkiver, databaser og konserveringslaboratorier som vår viktigste forskningsinfrastruktur. Denne infrastrukturen er også grunnleggende og sentral for mange andre deler av universitetet. Dette gjelder blant annet fagområdene arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, teatervitenskap, norrøn filologi, geografi, geologi, sosialantropologi og design. Museet har derfor et ansvar for å digitalisere og tilgjengeliggjøre våre samlinger på en slik måte at alle som ønsker det kan forske på våre samlinger og databaser. Det gjenstår et stort arbeid med digitalisering av de kulturhistoriske samlingene

Disse samlingene, databasene og arkivene er museets kapital som også i sin tid dannet grunnlaget for opprettelsen av Universitetet i Bergen. Det er derfor av stor betydning for både UiB (og museet i særdeleshet), at våre store samlinger og databaser inkorporeres i arbeidet til Infrastrukturutvalget.

Avdeling for naturhistorie

Avdelingen har følgende fysiske hovedsamlinger: geologi, vertebrater, evertebrater, entomologi, osteologi, paleobotanikk, samt karplante- og kryptogamherbaria. I tillegg har avdelingen tre levende samlinger: Arboretet, Botanisk hage og Muséhagen.

UM ser følgende punkter som sentrale i forhold til god samlingsforvaltning:

1. Magasinarealer som er tilfredsstillende mht plass, sikkerhet og klimakontroll.
2. Gode databaseløsninger.
3. At informasjonen om objektene ligger inne i databasen, aller helst med bilde av objektet.
4. At databasene er søkbare online.
5. At museets forvaltningskapasitet er adekvat i forhold til samlingene som skal forvaltes.

Samlingsdatabasene utvikles i samarbeid med universitetsmuseenes felles IT-organisasjon (MUSIT). Formålet med MUSIT er *"å sikre drift, vedlikehold og utvikling av museenes felles samlingsdatabaser, og å legge til rette for deling av data for forskning, utdanning, forvaltning og allmennhet"*. Å ta i bruk MUSIT-løsningen er en pågående prosess, som kommer krever betydelige ressurser. Å sikre finansiering og tilstrekkelige personalressurser til dette arbeidet er en av hovedutfordringene ved Natur. Digitaliseringen av de naturhistoriske samlingene bør være en prioritert oppgave for de kommende årene. MUSIT har også utarbeidet et felles kvalitetssystem for samlingsforvaltning ved universitetsmuseene. Det vil bli tilpasset hvert universitetsmuseum og så implementeres ved Avdeling for naturhistorie.

UM har definert som mål bl.a. det *«å øke forskningen på egne samlinger (utvikle databaser, tilgjengeliggjøring for andre forskere, aktivere samlingene gjennom samlingsrelevant rekruttering, samt prioritere slik forskning).»* Selv om utgangspunktet for databaser og tilgjengeliggjøring er deltakelsen i MUSIT gjenstår her et omfattende arbeid i et langsiktig strategisk perspektiv. Tilgjengeliggjøring av databasene online får vi på plass enten og helst via MUSIT-samarbeidet, eller lokalt ved UM/UiB. Det må i den forbindelse fortsatt utarbeides samlingsspesifikke planer for implementering av MUSIT og tilgjengeliggjøring av samlingene på nett.

Andre viktige forskningsinfrastrukturer for Natur er laboratoriefasiliteter og IT-infrastruktur. I tillegg til sine egne laboratoriefasiliteter på Realfagbygget har avdelingen et formalisert samarbeid om Biodiversitetslaboratoriene (BDL), inklusiv DNA-lab, organismelab og fossil-/pollenlab, med Institutt for biovitenskap. Videre bruker ansatte ved avdelingen aktivt andre UiB infrastrukturer som bl.a. elektronmikroskopisk felleslaboratorium, sekvenseringslaboratoriet, Espevrenn marinbiologiske stasjon og forskningsfartøy. Det er viktig for Natur å sikre tilgang til nødvendig større laboratorieutstyr, samt sikker langsiktig lagring av både vevsprøver, DNA og data.

Å utvikle de levende samlingene, med fokus på å etablere genetisk diversitet av utryddingstruede arter i samarbeid med internasjonale organisasjoner som koordinerer *ex situ* konserveringsprogram, krever økte investeringer i personell både for etablering og vedlikehold av samlingene. UM vil videreutvikle etablerte nettverk for å få til samarbeid om felles infrastruktur. Her er det spesielt Botanisk hage, UiO, som er en viktig partner. En adekvat forskningsinfrastruktur gjør det mulig for UM å delta i nettverk for naturhistoriske museer, som f.eks. CETAF og Cost Actions for biodiversitet.

Handlingsplan

Hovedformålet med handlingsplanen er å

- Utvikle og bevare samlingene ved Universitetsmuseet i et langtidsperspektiv
- Øke forskningen på UMs samlinger gjennom utvikling av databaser, tilgjengeliggjøring for andre forskere, aktivere samlingene gjennom samlingsrelevant rekruttering, samt prioritere slik forskning
- Utvikle relevant forskningsinfrastruktur utover samlingene, herunder bl.a. laboratorier og konserveringsverksted

Man vil se at planen opererer med starttidspunkt 1. august 2019, men det er en løpende virksomhet som er konstitutiv for museet og strengt tatt ikke har noe avslutningspunkt.

Utvikle og bevare samlingene ved Universitetsmuseet i et langtidsperspektiv

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Utvikle samlingene	Utvikle planer for god innsamlingsstrategi og samlingsforvaltning	Fagavdelingene – SAMKONS mht forvaltning	01.08.2019ff
Bevare og vedlikeholde samlingene	Sikre tilfredsstillende magasinerings (klima og sikkerhet)	SAMKONS	01.08.2019ff
Digitalisere og vedlikeholde databaser	Utarbeide langsiktig plan for digitaliseringsarbeidet (inkl. finansiering) og fortsette digitalisering av alle samlinger med tilhørende dokumentasjon. Ta i bruk MUSIT databaseløsning for alle samlinger unntatt de levende samlinger (jfr IRIS).	MUSIT-tilknyttede ved UM, SAMKONS og vitenskapelig ansatte	01.08.2019ff
Utvikle og sikre gode rutiner for samlingsforvaltning	Implementere MUSITs felles kvalitetssystem Bygge kompetanse på internasjonalt regelverk som bla Convention on the Biological Biodiversity (CBD), the Nagoya Protocol and CITES	MUSIT-tilknyttede ved fagavdelingene SAMKONS Avdeling for naturhistorie	01.08.2019ff

Sikre personalressurser	Arbeide for en styrking av avdelingens teknisk/administrative stillingsressurser og sikre nødvendig faglig ekspertise	Fagavdelingene og sentraladm	01.08.2019ff
Sikre finansiering av ny og etablert forskningsinfrastruktur	Utvikling av nye søknader mot NFR og EU (og andre eksterne finansieringskilder) Sikre en langsiktig grunnfinansiering fra UiB for UM's samlinger og databaser	Vitenskapelig ansatte Sentraladm, dir.	01.08.2019ff

Utvikling av databaser, tilgjengeliggjøring for andre forskere, samlingsrelevant rekruttering

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Fortsatt satsing på MUSIT-samarbeidet	Sikre nødvendige ressurser fra UiB til en fortsettelse av dette nasjonale samarbeidsprosjektet	Sentraladm, dir.	01.08.2019ff
Økt fokus på bruk av UM samlinger internasjonalt, nasjonalt og ved andre fakulteter ved UiB	Prioritere arbeidet med synliggjøring av innsamlet materiale i nasjonale databaser (MUSIT).	MUSIT	01.08.2019ff
Tilgjengeliggjøring av samlinger for forskning og allmennhet	Om nødvendig selv utvikle portalløsning for tilgjengeliggjøring av søkbare samlingsdatabaser for både interne og eksterne aktører	Sentraladm og formidlingsavd.	01.08.2019ff

Utvikle relevant forskningsinfrastruktur utover samlingene, herunder bl.a. laboratorier og konserveringsverksted

Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsperiode
Tilgang til nødvendige laboratoriefasiliteter	Planer for utstyrsbehov og bemanning ved egne fasiliteter Sikre finansiering til drift Utvikle samarbeid med relevante UiB infrastrukturer	Avd. for naturhistorie og sentraladm., dir.	01.08.2019ff